

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

DOSTĘP MIKRO, MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW DO KREDYTU W POLSCE. OCENA STANU OBECNEGO I PERSPEKTYW

3 lipca 2019 r.

Klub Bankowca, ul. Smolna 6 w Warszawie

INDICATOR
CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH

Polscy przedsiębiorcy o usługach bankowych

Warszawa, 2019

WWW.INDICATOR.PL

Dane z bieżącej fali badania syndykatowego

Mikro, małe i średnie firmy o usługach finansowych

AUTORZY RAPORTU

INDICATOR
CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH

PARTNERZY RAPORTU

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Warszawski
Instytut
Bankowości

INFORMACJE O BADANIU I FIRMIE

INFORMACJE O FIRMIE

Centrum Badań Marketingowych INDICATOR funkcjonuje nieprzerwanie od 1990 roku, jesteśmy więc jedną z najdłużej działających na rynku agencji.

CBM INDICATOR jest firmą prywatną z większościowym kapitałem krajowym.

Współpracują z nami pracownicy naukowcy najlepszych polskich uniwersytetów, w tym Uniwersytetu Warszawskiego i Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

INDICATOR posiada aktualny certyfikat jakości PKJPA (Programu Kontroli Jakości Pracy Ankieterów) w zakresie badań PAPI, CAPI, CATI, CAWI oraz badań jakościowych. Od 2002 roku jesteśmy członkiem programu i co roku poddajemy się audytowi jakościowemu.

METODOLOGIA

Badanie zostało zrealizowane metodą indywidualnych wywiadów standaryzowanych wspomaganych komputerowo (CAPI).

W kwestionariuszu zawarte zostało ponad 100 pytań (prostych lub o rozbudowanej kafeterii) oraz metryczka.

REALIZACJA

Badanie zrealizowano w II kwartale 2019 roku.

**GRUPA
DOCELOWA**

Badanie przeprowadzono w firmach MMŚP, w których przychody ze sprzedaży netto w 2018 roku nie przekraczały 30 mln złotych i prowadziły działalność gospodarczą przynajmniej przez rok.

Wywiad przeprowadzany był z właścicielem lub współwłaścicielem firmy, dyrektorem lub głównym księgowym.

**PRÓBA
BADAWCZA**

W sumie przebadano 1210 firm.

Próba badawcza miała charakter losowo – warstwowy.

Prezentacja zawiera wyniki w podziale na dwa segmenty:

MAŁE FIRMY

606 mikro i małych firm, które w 2018 roku osiągnęły obroty do 3,6 mln PLN

ŚREDNIE FIRMY

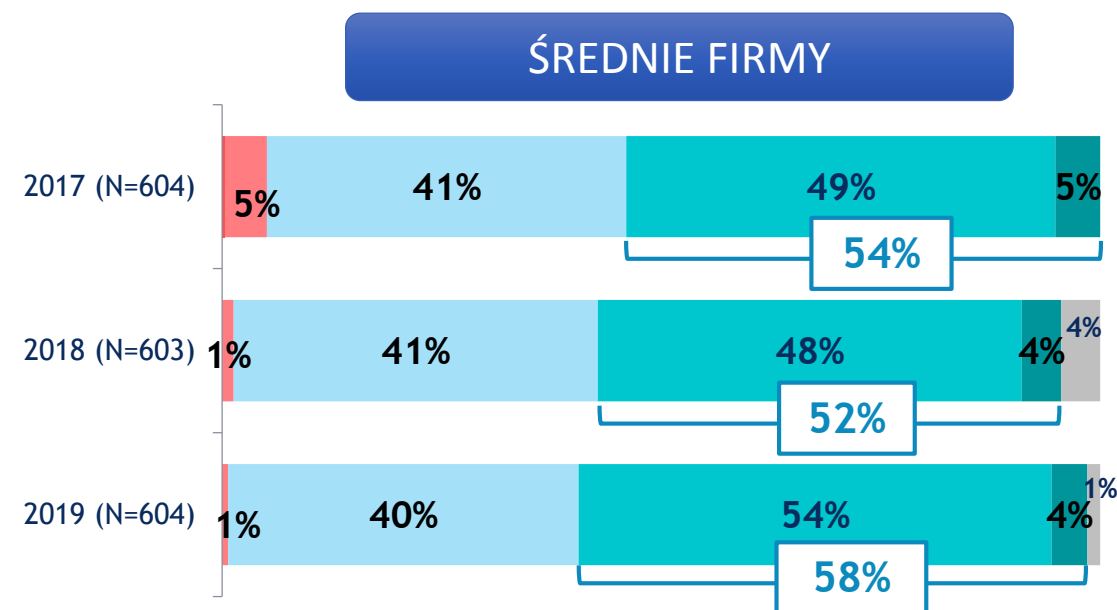
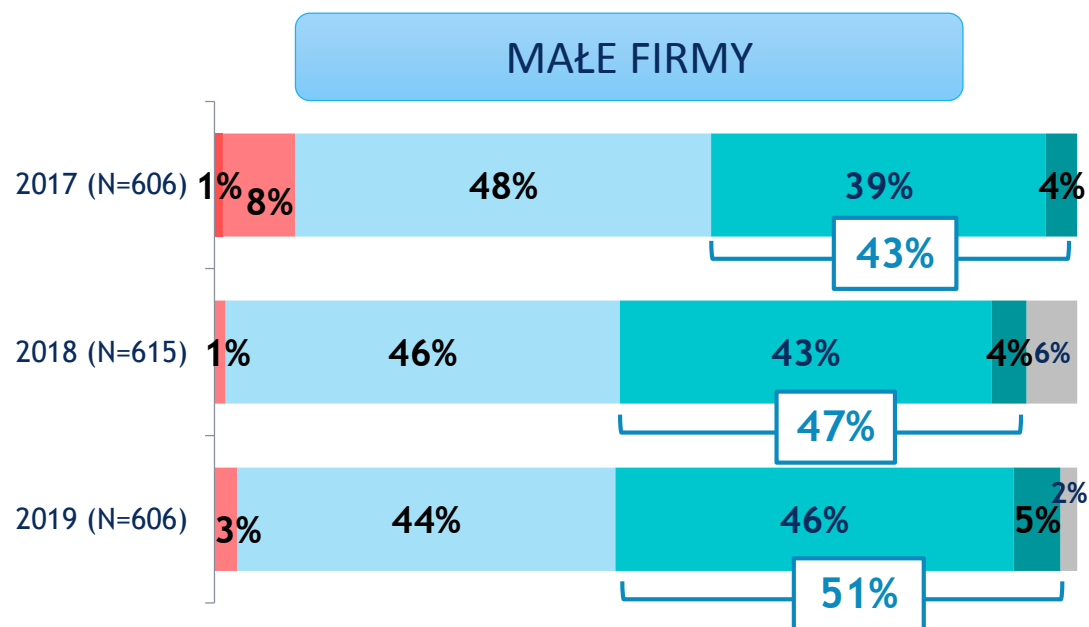
604 średnich firm, które w 2018 roku osiągnęły obroty od 3,6 do 30 mln PLN

INDICATOR
CENTRUM BADAŃ MARKETINGOWYCH

KLIMAT GOSPODARCZY

PROGNOZA KONIUNKTURY NA PRODUKTY I USŁUGI MMŚP W LATACH 2019 – 2020

■ będzie bardzo zła

■ będzie zła

■ będzie przeciętna

■ będzie dobra

■ będzie bardzo dobra

■ brak odpowiedzi

■ będzie bardzo zła

■ będzie zła

■ będzie przeciętna

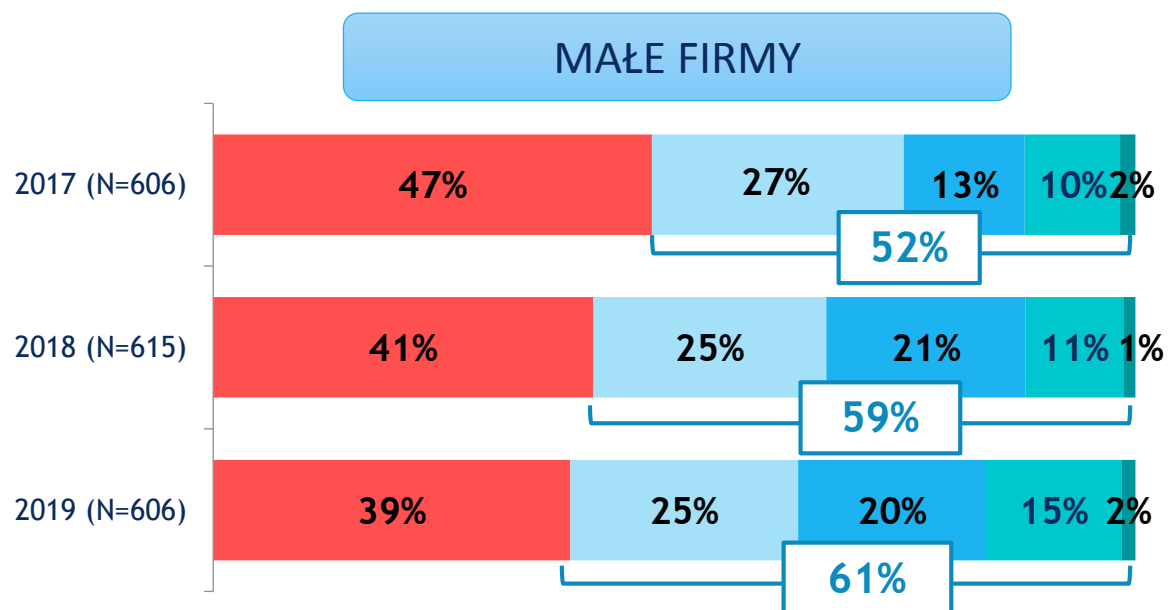
■ będzie dobra

■ będzie bardzo dobra

■ brak odpowiedzi

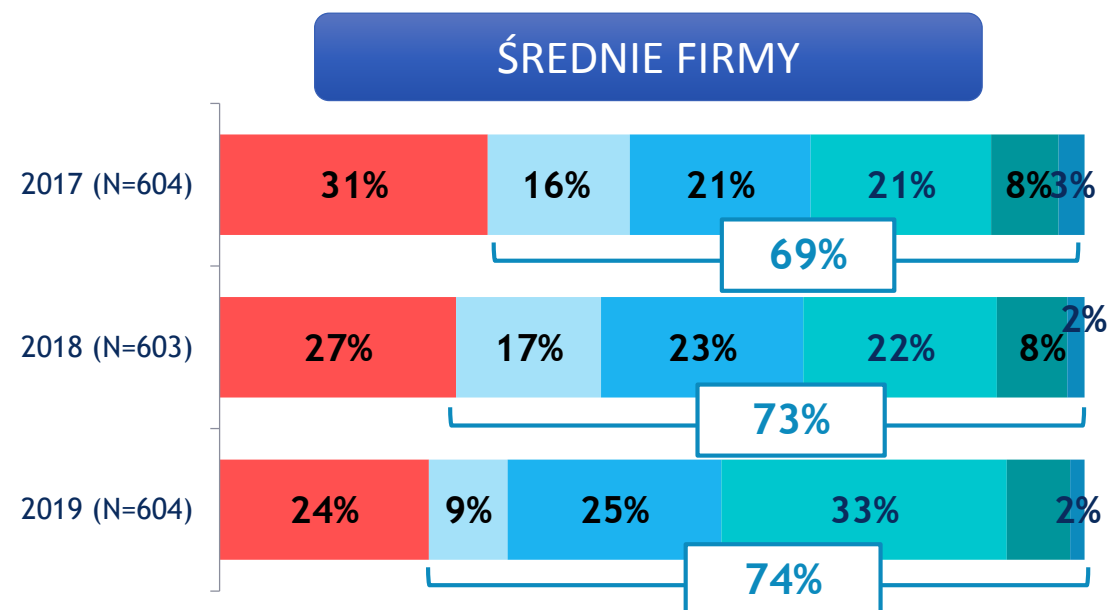
TREŚĆ PYTANIA: Proszę oszacować koniunkturę na produkty i usługi Pana(i) firmy w latach 2019 - 2020.

ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PRZEDSIĘBIORSTW W LATACH 2019 – 2020

inwestycje

- nie zamierzamy inwestować
- do 20 000 PLN
- powyżej 20 000 PLN do 50 000 PLN
- powyżej 50 000 PLN do 250.000 PLN
- powyżej 250.000 PLN do 1 000 000 PLN

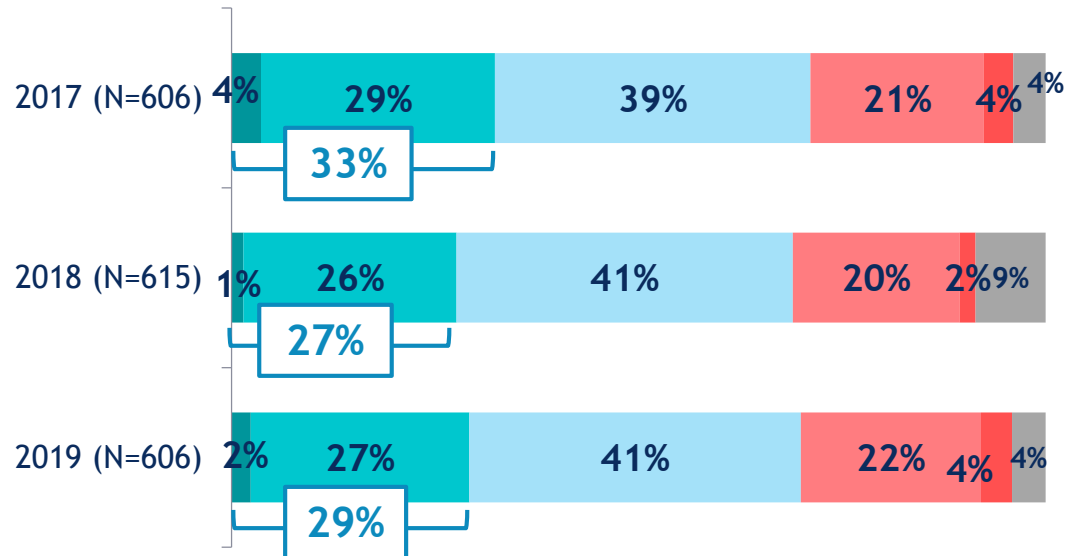
inwestycje

- nie zamierzamy inwestować
- do 20 000 PLN
- powyżej 20 000 PLN do 50 000 PLN
- powyżej 50 000 PLN do 250.000 PLN
- powyżej 250.000 PLN do 1 000 000 PLN
- Powyżej 1 000 000 PLN

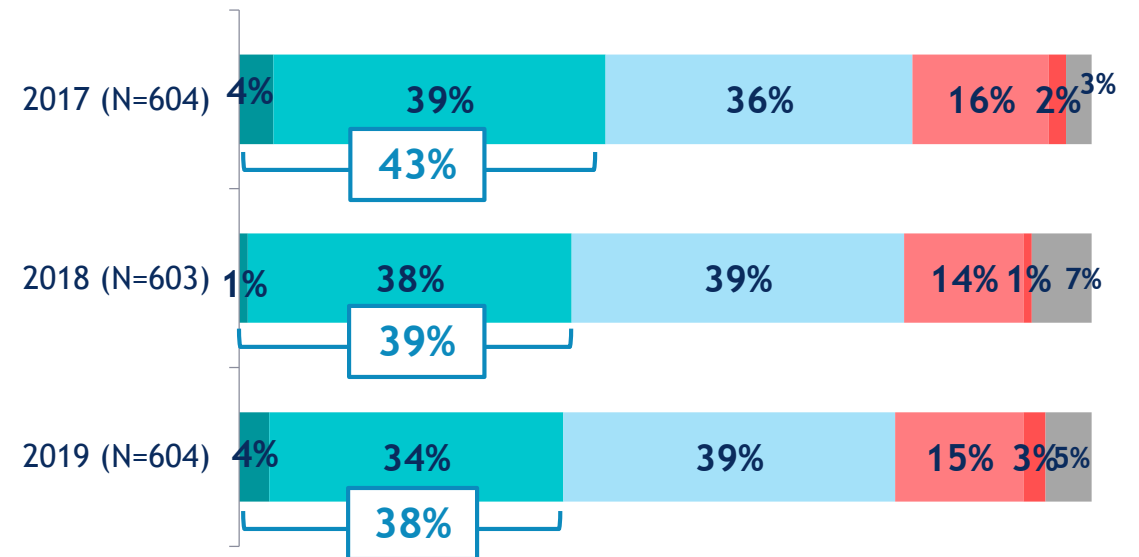
TREŚĆ PYTANIA: Proszę określić zamierzenia inwestycyjne związane z rozwojem Pan(i) firmy w latach 2018 - 2019.

OCENA AKTUALNYCH WARUNKÓW WSPIERANIA MMŚP

MAŁE FIRMY

ŚREDNIE FIRMY

■ bardzo dobre
 ■ raczej dobre
 ■ ani złe, ani dobre
 ■ raczej złe
 ■ bardzo złe
 ■ nie wiem / trudno powiedzieć

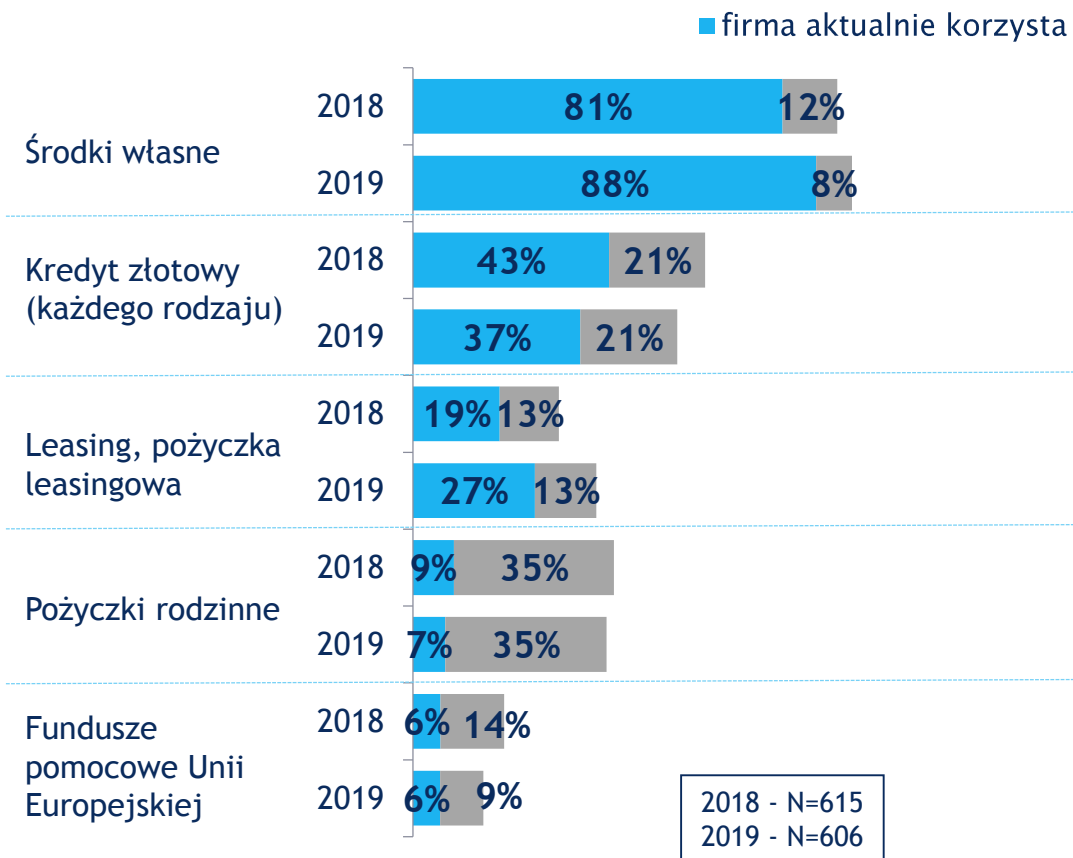
TREŚĆ PYTANIA: Jak Pan(i) ocenia aktualne warunki wspierania mikro, małych i średnich firm w Polsce?

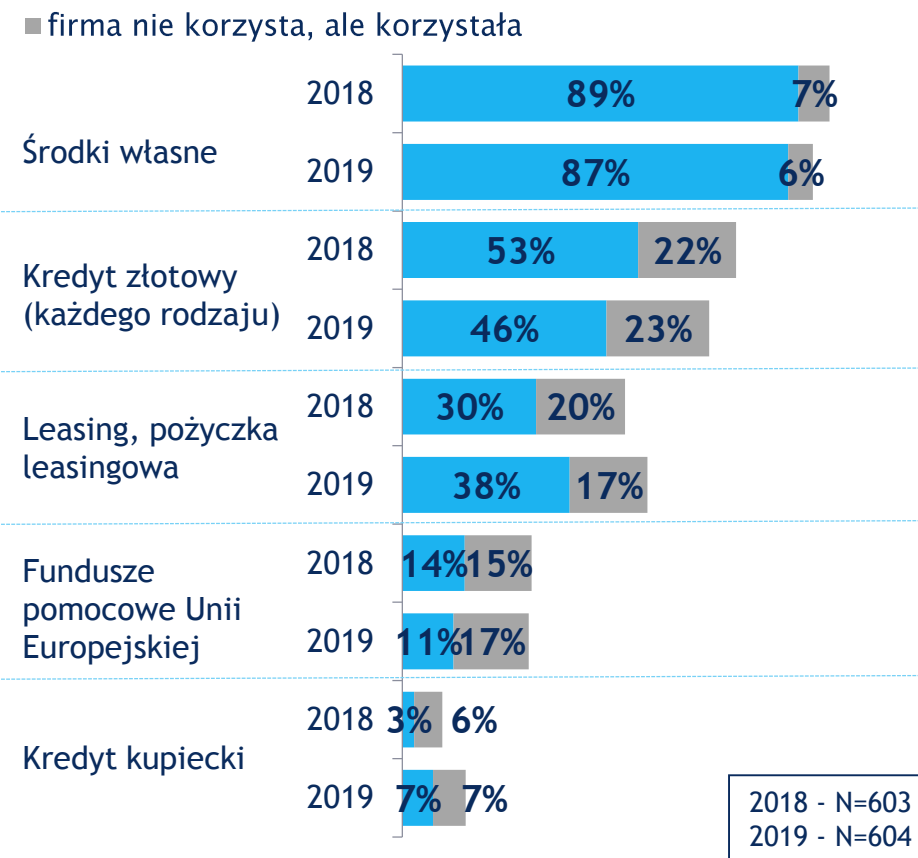
FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

MAŁE FIRMY

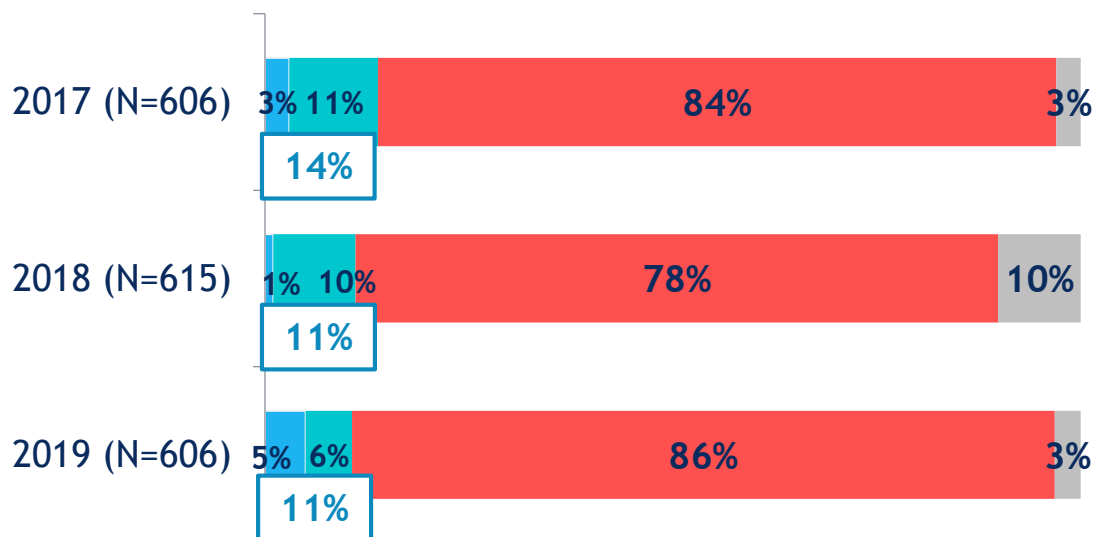
ŚREDNIE FIRMY

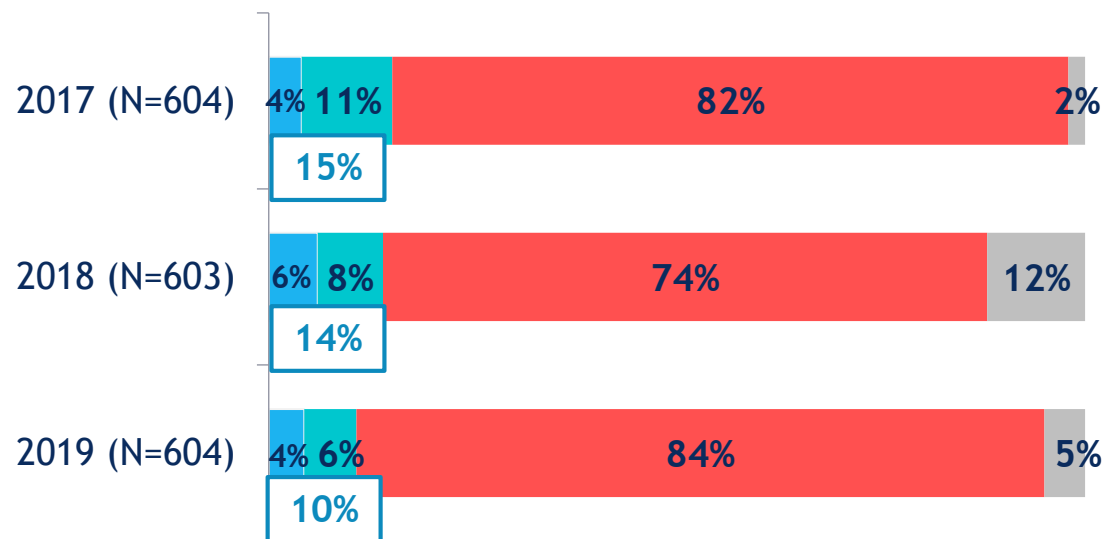
TREŚĆ PYTANIA: Proszę wskazać źródła finansowania dotychczasowej działalności firmy.

KORZYSTANIE Z POZABANKOWYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

MAŁE FIRMY

ŚREDNIE FIRMY

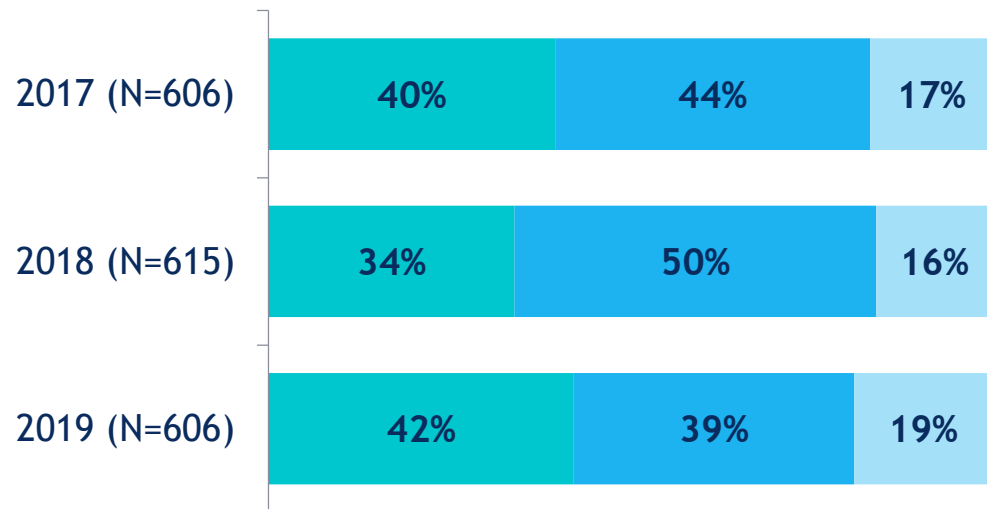
- firma aktualnie korzysta
- firma nie korzysta, ale korzystała
- firma nie korzysta i nie korzystała
- nie wiem / trudno powiedzieć

TREŚĆ PYTANIA: Czy Pana(i) firma korzystała lub korzysta z usług pozabankowych instytucji finansowych?

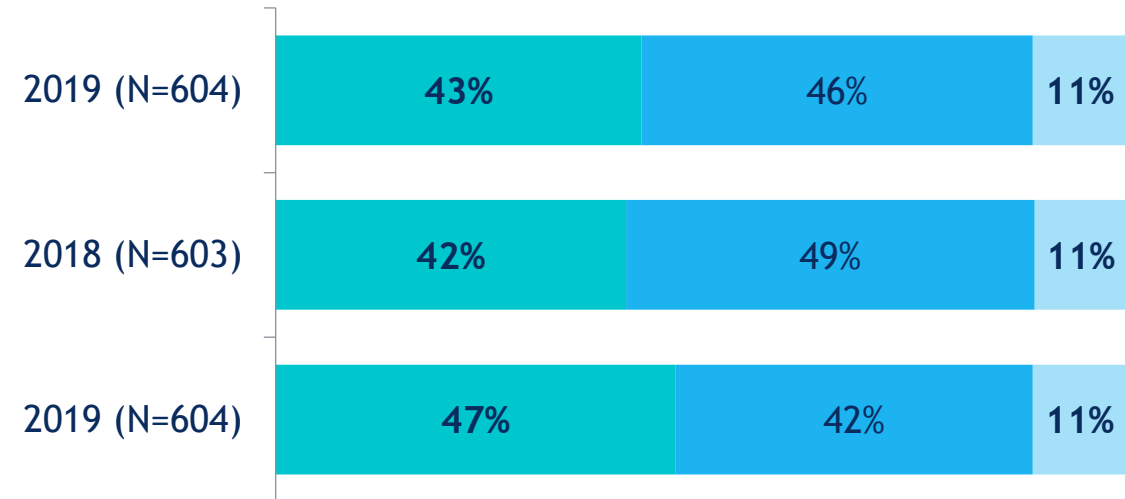

CEL FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO (W PRZYSZŁOŚCI)

MAŁE FIRMY

ŚREDNIE FIRMY

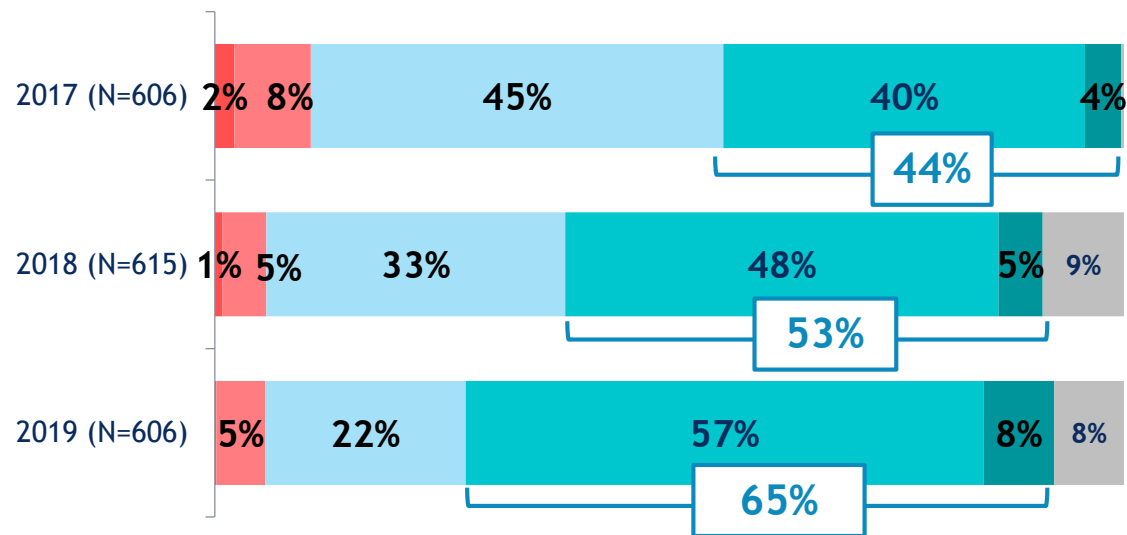
- zarówno na inwestycje jak i finansowanie bieżące
- cel inwestycyjny
- finansowanie bieżącej działalności firmy

TREŚĆ PYTANIA: Na co zostałyby wykorzystane w Pana(i) firmie zewnętrzne finansowanie w przypadku jego pozyskania

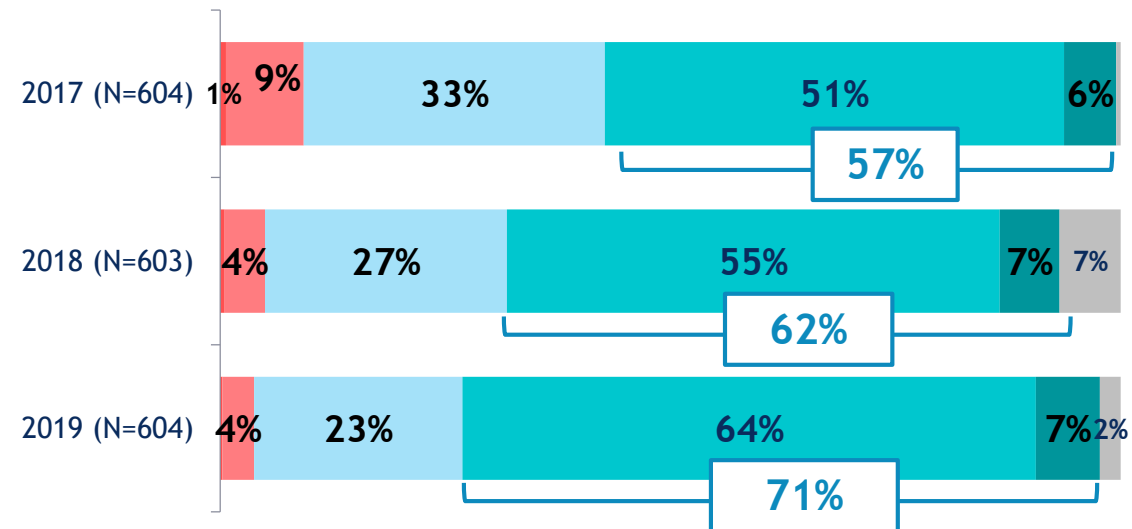
KREDYTY

OCENA DOSTĘPNOŚCI KREDYTÓW

MAŁE FIRMY

ŚREDNIE FIRMY

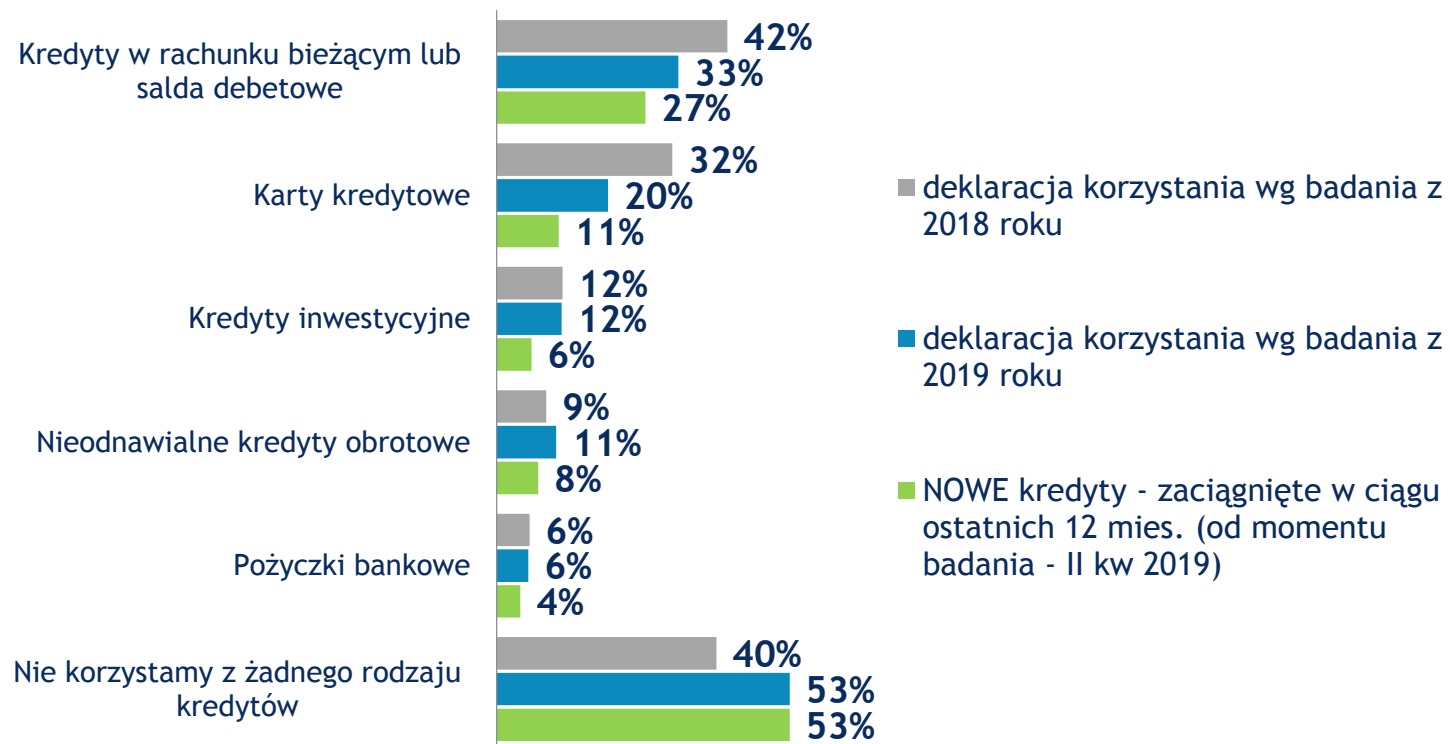
■ bardzo źle
 ■ raczej źle
 ■ ani dobrze, ani źle
 ■ raczej dobrze
 ■ bardzo dobrze
 ■ brak odpowiedzi

TREŚĆ PYTANIA: Proszę ocenić dostępność kredytów.

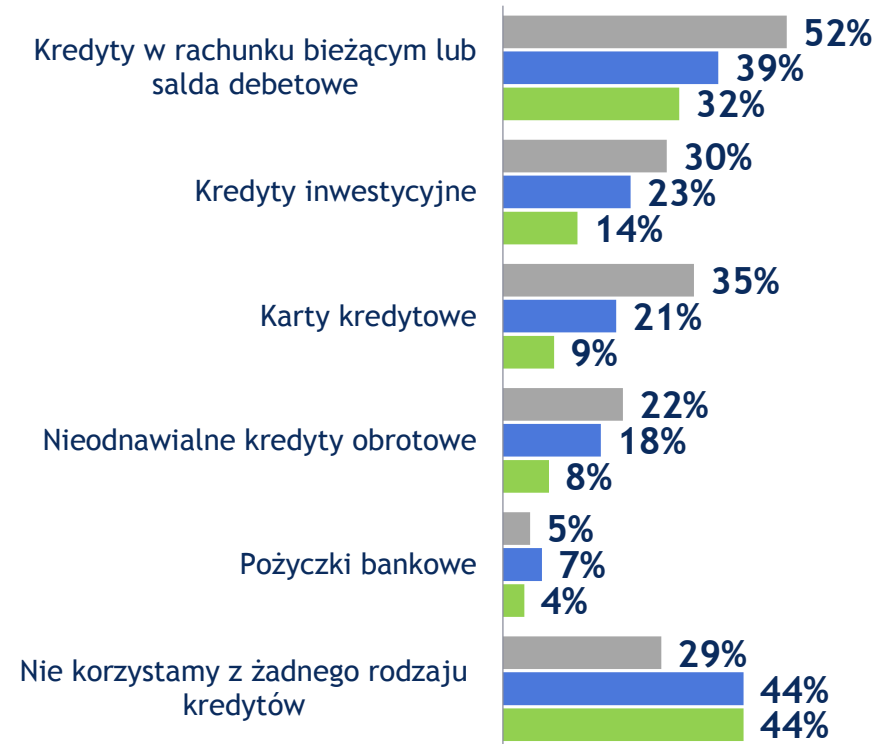

WYKORZYSTANIE WG RODZAJÓW KREDYTÓW (AKTUALNE)

MAŁE FIRMY

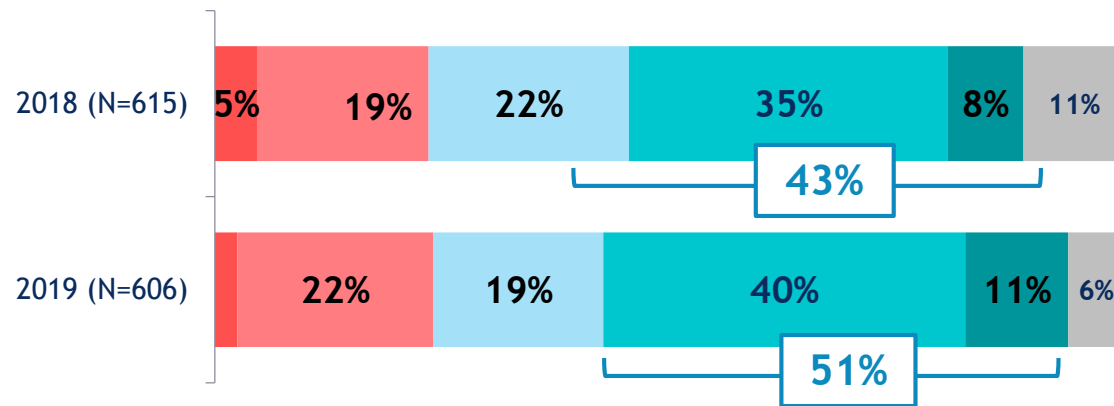
ŚREDNIE FIRMY

TREŚĆ PYTANIA: Proszę powiedzieć, z których aktualnie korzysta Pana(i) firma oraz które z tych kredytów są NOWE?

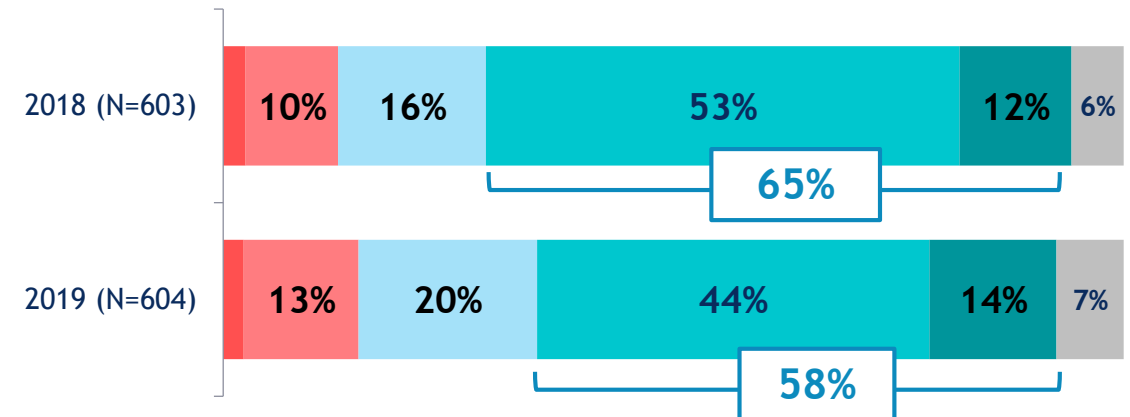
ŚWIADOMOŚĆ PROCEDURY ODMOWY KREDYTU

MAŁE FIRMY

- zdecydowanie nie
- raczej nie
- ani nie, ani tak
- raczej tak
- zdecydowanie tak
- nie wiem / trudno powiedzieć

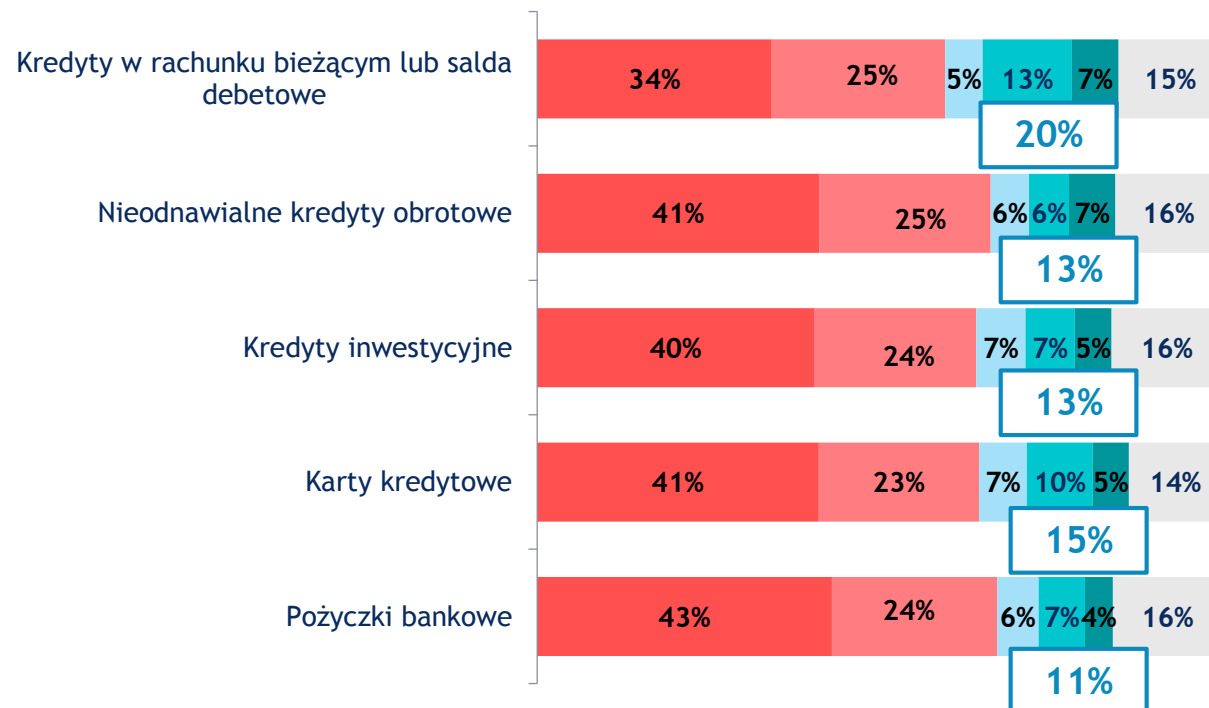
ŚREDNIE FIRMY

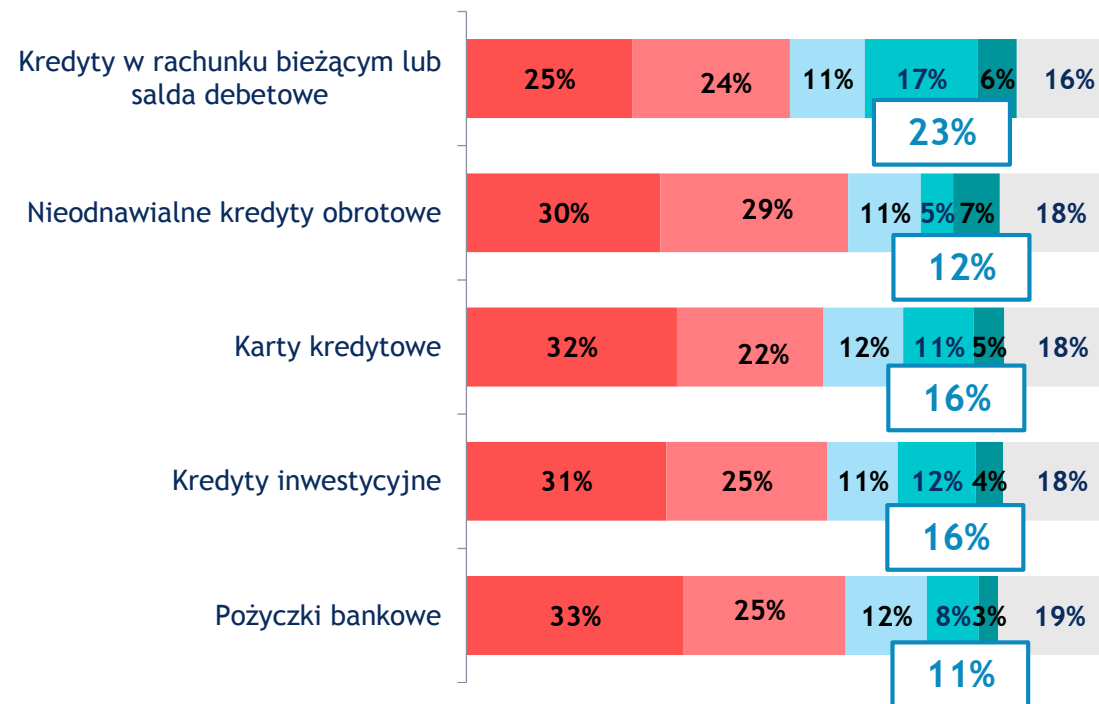
TREŚĆ PYTANIA: Czy jest Pan(i) świadomy(a), że na wniosek ubiegającego się o kredyt przedsiębiorcy bank ma obowiązek przekazać w formie pisemnej wyjaśnienie dotyczące dokonanej oceny zdolności kredytowej?

ZAMIAR SKORZYSTANIA Z KREDYTU BANKOWEGO

MAŁE FIRMY

ŚREDNIE FIRMY

■ Zdecydowanie nie
 ■ Raczej nie
 ■ Ani nie, ani tak
 ■ Raczej tak
 ■ Zdecydowanie tak
 ■ Nie wiem / Trudno powiedzieć

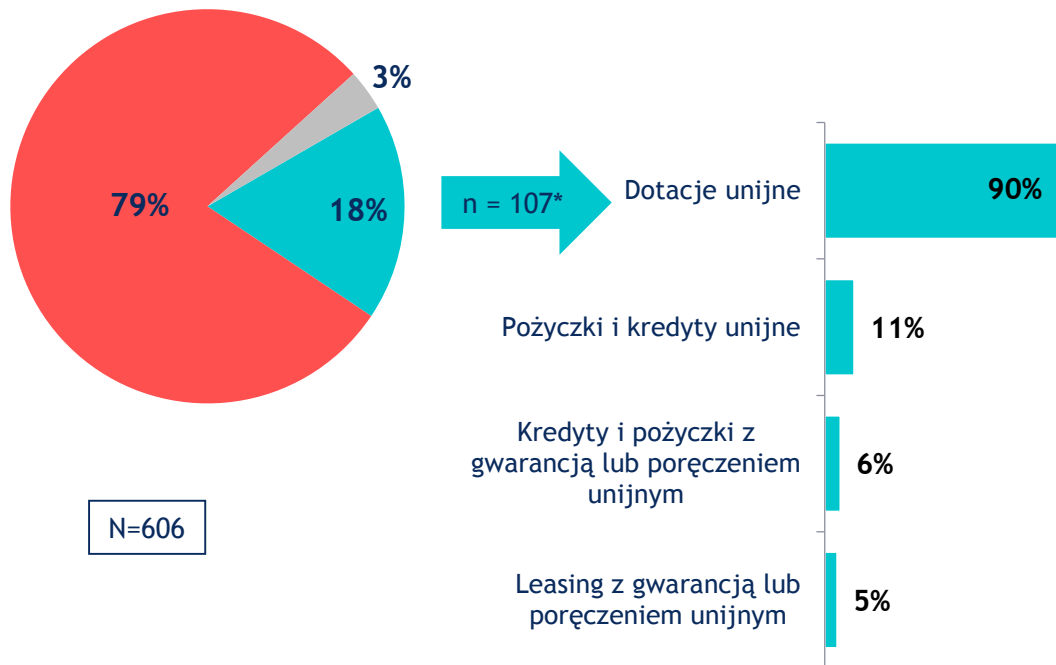
TREŚĆ PYTANIA: czy w bieżącym roku Pana(i) firma zamierza ubiegać się o kredyty (nie chodzi o kredyty, z których obecnie korzysta firma, tylko o nowe)?

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE
ZE ŚRODKÓW
Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

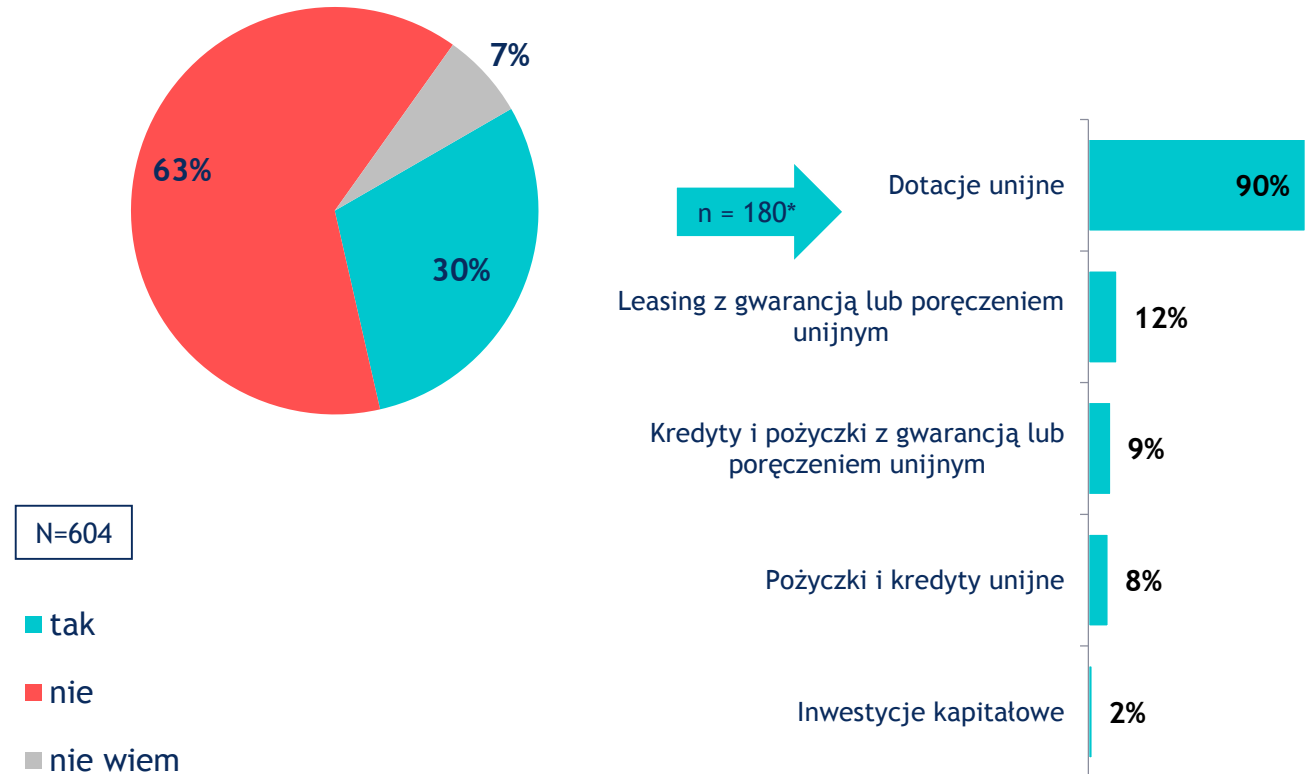

KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW Z FUNDUSZY UE

MAŁE FIRMY

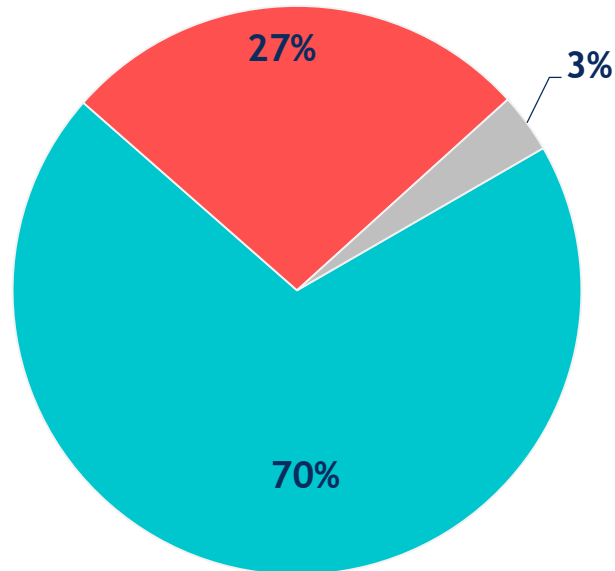
ŚREDNIE FIRMY

TREŚĆ PYTANIA: Czy Pana(i) firma kiedykolwiek skorzystała ze środków z funduszy europejskich?
Z jakiego rodzaju środków unijnych skorzystała Pana(i) firma?

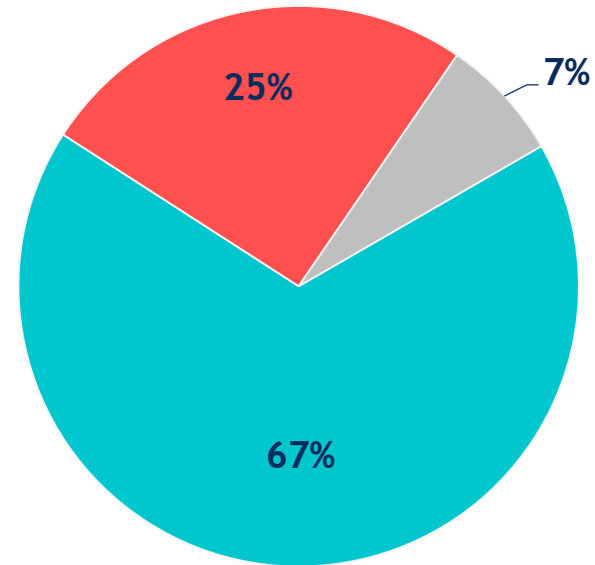
MOŻLIWOŚĆ SZYBSZEGO ROZWOJU DZIĘKI DOSTĘPOWI DO KORZYSTNEGO FINANSOWANIA

MAŁE FIRMY

n=107*

ŚREDNIE FIRMY

n=180*

- tak
- nie
- nie wiem

TREŚĆ PYTANIA: Czy Pana(i) firma rozwijała się szybciej dzięki dostępowi do finansowania uzyskanego ze wsparciem unijnym?

* Pytanie zadawano tylko tym respondentom, którzy skorzystali ze środków z funduszy europejskich

POWODY, DLA KTÓRYCH FIRMY NIE UBIEGAJĄ SIĘ O WSPARCIE Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

MAŁE FIRMY

n=499* **

ŚREDNIE FIRMY

n=424* **

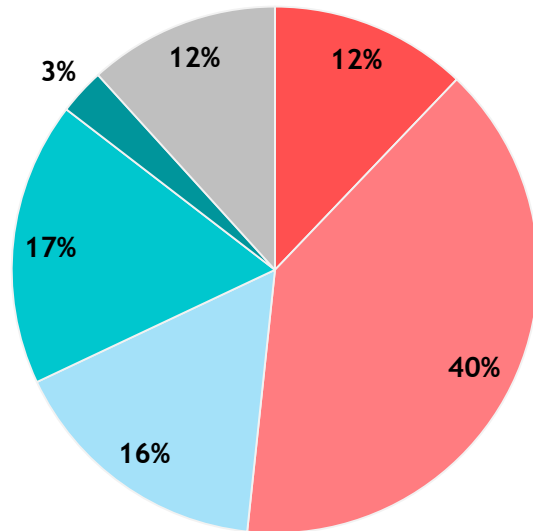
TREŚĆ PYTANIA: Proszę powiedzieć, dlaczego Pana(i) firma nie skorzystała ze środków z funduszy europejskich?

* Wskazania nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli wskazać różny rodzaj barier.

** Pytanie zadawano przedstawicielom tylko tych firm, które nigdy nie skorzystały ze środków z funduszy europejskich

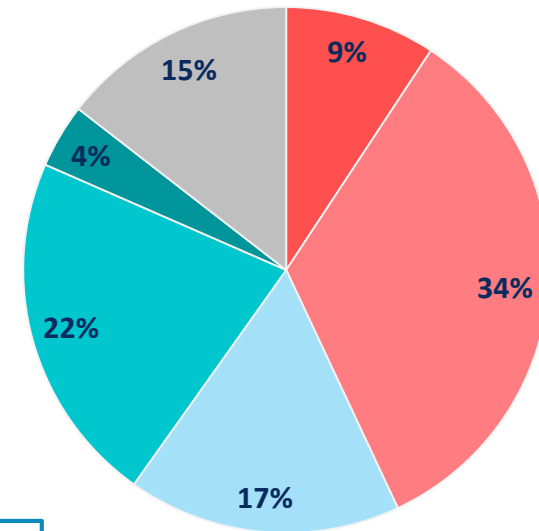
ZAMIAR UBIEGANIA SIĘ O WSPARCIE UNIJNE W RÓŻNYCH FORMACH (RÓWNIEŻ ZWROTNYCH)

MAŁE FIRMY

n=606

ŚREDNIE FIRMY

n=604

■ zdecydowanie nie

■ raczej nie

■ ani nie ani tak

■ raczej tak

■ zdecydowanie tak

■ Nie wiem | Trudno powiedzieć

20%

26%

TREŚĆ PYTANIA: Czy Pana(i) firma ubiega się lub zamierza ubiegać się o środki unijne w perspektywie programowej na lata 2014-2020?

INDICATOR z badania „Mikro i małe firmy o usługach finansowych 2019” oferuje następujące raporty:

- Mikro i małe firmy o usługach finansowych (obroty do 3,6 mln PLN)
- Małe firmy o usługach finansowych (obroty do 5 mln PLN)
- Średnie firmy o usługach finansowych (obroty 3,6 - 30 mln PLN)
- Średnie i większe firmy o usługach finansowych (obroty 5 - 30 mln PLN)

prof. Jan Garlicki
Dyrektor Generalny
jgarlicki@indicator.pl

Dziękujemy za uwagę!

Wojciech Terlikowski
Kierownik Projektu
wterlikowski@indicator.pl

Centrum Badań Marketingowych INDICATOR Sp. z o.o.
ul. Świętojerska 5/7
00 – 236 Warszawa

WWW.INDICATOR.PL